

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja:
ulica Reformacka Nr. 7
Telefon Nr. 2014

Prenumerata miesięczna bez odno-
szenia 85 tys. Mkp, z odnośnieniem lub prze-
syłką pocztową 100 tys. Mkp.

Cena numeru **5000 Mkp.**

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetryowy:
Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp.
Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stro-
nie 6.000 Mkp.

Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.

Administracja:
ulica Dunajewskiego Nr. 5
Telefon Nr. 1310

DOBROLIN najlepsza pasta do obuwia i zaprawa do podłóg
współnie do nabycia. 30 1-2
Sprzedaż hurtowna i zastępstwo
M. Sierotwińska, Kraków, Sienna 12.

Stresemann tworzy nowy gabinet

Stresemann żąda dyktatorskich pełnomocnictw — Gabinet bez socjalistów i nacjonalistów

Berlin, 4 października. Gabinet podał się do dymisji. Stresemann otrzymał misję utworzenia nowego gabinetu.

Berlin, 4 października. Po przyjęciu przez prezydenta Eberta dymisji gabinetu Stresemanna ustalono, iż aż do czasu ostatecznego utworzenia nowego gabinetu dyktatorem Niemiec pozostanie czasowo minister obrony Gessler. Misja utworzenia nowego gabinetu została powierzona Stresemannowi. Stresemann utworzy gabinet, złożony z partji mieszczańskich i demokratycznych, a przede wszystkim z tak zwanej partji wspólnoty pracy. Do gabinetu nie wejdą więc prawdopodobnie ani socjaliści, ani narodowi demokraci. Gabinet ten zażąda od Reichstagu daleko idących pełnomocnictw, po otrzymaniu zaś tych, odroczy na czas nieograniczony Reichstag. Gdyby Reichstag odmówił dania gabinetowi pełnomocnictw, Stresemann rozwiąże parlament.

Socjaliści zapowiedzieli już jaknajostrejszą opozycję wobec gabinetu.

Dlaczego socjaliści odmówili poparcia Stresemanna

Wiedeń, 3 października. „Neue fr. Presse“ donosi, że dla niezgodzenia się socjalnych demokratów na socjalno-polityczną część ustawy upoważniającej, mianowicie było oświadczenie przewodniczącego związków zawodowych Leiparta, który dowiedział, że 8-godzinne dnia nie wolno zaprzepaścić. To było powodem dymisji socjalno-demokratycznych ministrów. „Arbeiter Ztg.“ donosi z Berlina, że niemiecka partja ludowa rozmyśliła wysunąć kwestję 8-godzinne dnia pracy, aby doprowadzić do konfliktu z socjalno-demokratycznymi ministrami.

Niemcy kontynuują bierny opór

Moguncja, 4 października. Stwierdzono, że kolejarze niemieccy na terenie okupacyjnym w dniu 1 otrzymali znów zasiłki, co pozostaje w sprzeczności z zarządzeniami, zmierzającymi do zaniechania biernego oporu.

Próby podjęcia pracy

Düsseldorf, 4 października. Z wielu miejscowości donoszą o wznowieniu pracy w poszczególnych kopalniach. Między innymi w rządowych kopalniach doszło do porozumienia z komisją kontrolną, w sprawie wznowienia dostaw w naturze. Niemcy uruchomili cały szereg koksowni. Miasta Düsseldorf, Essen, Dortmund, Witten, Hörbe i Bochum zawiadomiły władze okupacyjne, że godzą się na wpłacanie sum na okupację, przypadających na nich. Robotnicy w Hüttingen postanowili niezwłocznie przystąpić do pracy. Odezwa czterech najważniejszych związków górniczych w Genskirchen wzywa górników do natychmiastowego podjęcia

Francja wątpli w powodzenie misji Stresemanna

Paryż, 4 października. „Petit Journal“ omawiając kryzys rządowy w Niemczech, pisze: Powierzenie Stresemannowi misji utworzenia nowego gabinetu nie rozwiązuje jeszcze zagadnienia, gdyż jest rzeczą wątpliwą, czy Stresemann zdoła uzyskać większość.

Rada ministrów w Paryżu

Paryż, 4 października. Poincare powrócił wczoraj do Paryża. Popołudniu odbędzie się posiedzenie Rady ministrów, na którym Poincare omówi sytuację polityczną, która od czasu ostatniego posiedzenia Rady ministrów uległa radykalnej zmianie. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że rada ministrów zaakceptuje również dzisiaj w całej pełni wytyczne polityki Poincarego wobec Niemiec. Jak wiadomo, polityka Poincarego wobec Niemiec polega na wyczekiwaniu przedłożenia przez Niemcy konkretnych propozycji w kwestji reparacyjnej.

Ułtymatywny krok Stresemanna wobec Bawarii

Berlin. (Tel. wł.) Naprężenie między Bawarią a Berlinem trwa w dalszym ciągu i skutkiem dyktatorskich, nieliczących się z rozporządzeniami Berlina zarządzeń Kahra przybiera coraz ostrzejsze formy. Jak słychać, dyktator Stresemann w formie ultymatywnej skieruje pytanie pod adresem Bawarii, czy chce pozostać w związku Rzeszy i poddać się woli Berlina, czy też chce rozpocząć politykę na własną rękę.

pracy i przeciwstawienia się usiłowaniu nacjonalistów i komunistów, zmierzających do utrzymania bezrobocia.

Warunki francuskie w sprawie podjęcia pracy w Ruhrze

Münster, 4 października. W Düsseldorfie adiutant generała Degoutte przyjął delegację wszystkich związków zawodowych na terytorjum okupowanym. Władze francuskie stawiają w sprawie podjęcia pracy następujące warunki: 1) zniesienie ustawy o radach zakładowych, 2) wprowadzenie 10-godzinne dnia pracy, oraz pracy akordowej, 3) robotnicy podejmą pracę, która zostanie im wyznaczona, w przeciwnym razie nastąpią wydalenia, 4) odnośnie do kolejarzy, obowiązujące będą przepisy, które dotąd zostały wydane, 5) wszelki opór będzie tłumiony ewentualnie przy użyciu broni, 6) w miastach zostanie wprowadzona obustronna ochrona.

Nowa zbrodnia na oficerach włoskich

Rzym, 30 października. „Giornale d'Italia“ donosi z Tripolisu: Rozbójnicy tripolitańscy napadli na 5 oficerów włoskich i 2 żołnierzy. Na miejscu na-

padu znaleziono zwłoki dwóch zabitych. O pozostałych wojskowych brak wiadomości.

Benezs we Wiedniu

Wiedeń, 4 października. Benezs, przejeżdżając tędy, złożył wizytę kanclerzowi Seiplowi.

RESTAURACJA „STARY TEATR“

Sp. z o. o.

w Krakowie, Jagiellońska 1. Tel. 14—02

Wydaje obiady od godz. 12—5.

Przyjmuje zamówienia na zabawy, bale, wesela i rauty. 27 1—2

Rachunek bieżący w Ziemskim Banku Kredytowym.

Do 57,000.000

za 1 karat brylantów, płacimy również najwyższe ceny za złoto, srebro i różne biżuterje. Firma: 13 2-3

Feigenbaum i Futterweit dawniej Krengel
Kraków, ulica Grodzka 29. Szacuje się darmo.

Instalacje elektryczne

Inż. Tadeusz Leszczyński

Biuro i sklep: Kraków, Grodzka 65

przeprowadza wszelkiego rodzaju instalacje elektryczne tak w miejscu jak i na prowincji, przeróbki i naprawa istniejących instalacji. 29 1—6

Dostawa materiałów elektrotechnicznych i technicznych.

Z ostatniej chwili

18 procent dodatku drożyznianego dla pracowników państwowych

Warszawa, 4 października. Ministerstwo skarbu rozesało w dniu dzisiejszym na podstawie uchwały rady ministrów z dnia 2 października b. r. okólnik do wszystkich władz i urzędów państwowych, polecający wypłacenie w dniu 15-go października wszystkim pracownikom państwowym 18% dodatku drożyznianego płacy z dnia 1 października b. r.

Metropolita Szeptycki u prezydenta Wojciechowskiego

Warszawa, 4 października. Dnia 4 bm. przyjął pan prezydent Rzeczypospolitej o godz. 10 przedpołudniem metropolite lwowskiego obrządku grecko-katolickiego ks. Andrzeja Szeptyckiego, który przybył do Spawy z Poznania. Podczas audjencji złożył ks. metropolita hołd panu prezydentowi Rzeczypospolitej i zapewnił go, że jako obywatel polski, lojalnie będzie się zachowywał względem państwa polskiego w całej swojej działalności.

I Habsburgowie kandydują

Wiedeń, 4 października. Józef Habsburg udał się do Monachium.

Socjaliści sascy przeciw komunistom

Drezno, 4 października. Socjaliści odmówili wejścia w porozumienie z komunistami.

Marka polska w Zurychu: 0'0010

DOLAR

W Warszawie ofic.: 470.000

W Krakowie w trans.: 770.000

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 4 października

A K C J E	Transakcje w tysiącach marek		A K C J E	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	3/X.		dziś	3/X.
P. T. H. I—V em.	200—220	131—145	Pezet		
„Impex“	3,2—3,3	3—3,100	Strug	250—310	240—270
„Pharma“ (B. Jawornicki)	190—215	160—165	Syndykat Kosz., Kraków .		280
Bracia Rolnicy I em.		38—40	Tłuszcze Trzebinia	1250—1450	
„Polski Glob“	18—20	15—18	„Krakus“ I—VI em.	350—390	260—320
C. Hartwig, Poznań			Porcelana Cmielów	480—525	400—425
Zegluga Polska	32—38	27—30	Fabr. cukru w Chodorowie .	1500—2050	1350—1475
Zieleniewski I—IV em.	3900—4200—4300	2975—3350	Elektr. Siersza I—IV em. .	125—142	90—110
Warsz. Parowozyl—III em. .	185—190	145—175	Zakłady przem. „Ryngrał“ .		
H. Cegielski, Poznań I—IX	235—285	190—215	S. W. Niemojowski	210	
„Potęga“ Tow. huty żel. . . .			Fabr. kapel. w Myślenicach .	120	
„Lemiesz“			Bank Przemysłowy I—VIII .	180—240	145—150
„Trzebinia“ I—VI em.	280—305	240—250	Bank Hipoteczny	170—180	
„Pocisk“			Bank Małopolski	290	132
Automotor	120—130	100	Ziemski Bank Kredyt.	70—80	55—57
Portland-Cem. Szczakowa . .			Powszechny Bank Kredyt. .	42—45	37—40
Górka	5200—5800	4000—4500	Akc. Bank Związkowy I—IX .		
Siersza	3100—3200	2800—2400	Bank Komercyjny I—IV . . .		40
Tepege I—IV em.	1450—1800	950—1200	Bank Kred. w Warszawie . .		
Polska Nafta	180—195—220	147—155	Bank Związ. Spółek Zarob. .	530—565	420
Oikos	1500—1650	900			
„Pokucie“ Naft. S. A. I em. .	340—380	350			

Kraków, 4 października. Temperatura dzisiejszego zebrania giełdowego doszła — obrazowo mówiąc — do punktu wrzenia. Istne piekło dantejskie, oto obraz, jaki przedstawiała dzisiaj szczypta salka giełdy krakowskiej. Zebranie rozpoczęło się z miejsca nastrojem silnym, który utrzymał się do końca giełdy. Pogoń kursów efektów za paritetem walutowym staje się coraz bardziej denerwująca. Na gwałtowną zwyżkę kursową wpływa również ta okoliczność, że ze względu na silną deprecjację marki podaż jest nikłą przy olbrzymim zapotrzebowaniu.

Niepowstrzymanie idą w górę przedewszystkiem efekty, będące przedmiotem arbitrażu na giełdę wiedeńską. Zieleniewski zyskał 900.000, Górka 1.300.000, Siersza 800.000. Z papierów lżejszych wykazały znaczną zwyżkę: Cegielski, Trzebinia żelazo, Polską Nafta, Strug i inne.

Z akcji bankowych poszukiwane akcje Banku Przemysłowego, (+ 80.000) Małopolskiego —

(+ 150.000) i Powszechnego (+ 115.000).

Na pogiędźcie haussa jeszcze silniejsza, niżeli w papierach oficjalnie notowanych. Zwłaszcza Gazy i Jaworzno osiągnęły rekordowe kursa. Notowano: Gazy 12000—13500 transakcje. Jaworzno drobne 9700—10.200, Chybi 3000—3200 tranz. Krośnieńska Nafta 125, Lokomotywy 210—220, Kolumbia 30—35, Len 400, Silesia 1000—1100.

Na rynku pieniężnym dalsze wzmocnienie, wywołane niewątpliwie oddziaływaniem rynku katowickiego, na którym zapotrzebowanie dolara i walut jest olbrzymie.

KURSA WALUT W TRANSAKCJACH BANKOWYCH.

Waluty: franki francuskie 43.000,
Czeki: Nowy Jork 710.000—770.000, Londyn 3.300.000—3.350.000, Paryż 43.750, Bruksela 38.500, Zurych 133.000, Berlin 0.002, Wiedeń 10.70—11.—, Praga 21.750—22.000.

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 4 października. Notowania oficjalne. Waluty: Dolary 470.000.

Czeki: Nowy Jork 470.000, Londyn 2,137.000—2,136.000, Berlin 0001, Paryż 27.750, Zurych 83.900, Belgia 23.500, Holandia 185.000, Praga 14.000, Wiedeń 655, Włochy 21.150.

Dzisiejsza giełda lwowska

Lwów, 4 października. Kursa orientacyjne w ciągu zebrania. Chodorów 1600, Oikos 1500, Browary 5000, Jaworzno 8200—8700, Gazy 9600—11300 do 100, Chybi 3.100, Bank Przemysłowy 170.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 4 października. Otwarcie giełdy g. 10: Berlin 000.0001.25 Holandia 220 1/4, N. York 560 1/8, Londyn 25.45, Paryż 32.80, Medjolan 25.00, Praga 16.65, Budapeszt 0.03, Bukareszt 2.57, Belgrad 6.47 1/2, Sofja 5.50, Warszawa 0.0010, Wiedeń 0.0078, Austr. kor. stempl. 0.0079.

Zurych, 4 października. — Berlin 00000010, Holandia 220 i pół, Nowy Jork 560 i jedna czwarta, Londyn 2547, Paryż 3260, Medjolan 2490, Praga 1665, Budapeszt 0.03, Bukareszt 257, Belgrad 647 i pół, Sofja 550, Warszawa 0.0010, Wiedeń 00078 i jedna czwarta, Austr. korono stemplowana 00079.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 4 października (tel. wł.) Waluty: Marka polska 0.07 1/2—0.09 1/2, marka niem. 0.0010, korony czeskie 2082 franki szwajc. 12540, francuskie 4095, funty ang. 320.300 dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa 0.083-0 093, Berlin 0'0012,20, Praga 2100, Zurych 12655, Paryż 4142, Nowy Jork 70.935, Londyn 322100.

Giełda efektów: Zieleniewski 356.000, Fanto 4,700.000 Karpaty galicyjskie —, Galicja —, Schodnica 1,970.000, Siersza 238.000 Lwów-Czerniowce 372.000 Kolej północna 21.900.000, Alpine Montan 688000 Huta Poldi 1,020.000.

Nowy Jork, 3 października. Giełda pieniężna. Kurs dzienny 5 1/4 %. Przekaz na Londyn 454.62. Przekaz na Londyn na 60 dni 451.50. Przekaz na Paryż 5.87. Przekaz na Amsterdam 39.26. Przekaz na Kopenhagę 17.51. Przekaz na Pragę 2.98.

Londyn, 3 października. Weksle. Paryż 76.09, Belgia 90.90, Szwajcaria 25.47, Holandia 11.56 i siedm ósmych, Nowy Jork 454.56, Hiszpania 33.42 i pół, Włochy 101, Niemcy 1,900.000,000, Wiedeń 322.500, Bukareszt 990.

Paryż, 3 października. Weksle. Niemcy 0000002, Belgia 84.50, Anglia 77.67, Holandia 665.25, Włochy 75.80, Wiedeń 24.00, Sztokholm 449.

Kopenhaga, 3 października. Czeki. Londyn 25.87, Nowy Jork 571, Hamburg 000000 25, Paryż 34.00, Antwerpja 28.80, Zurych 101.85, Amsterdam 224.25, Sztokholm 151.20, Chrysaianja 89.50, Helsingfors 15.30, Praga 17.05, Rzym 25.85.

Amsterdam, 3 października. Dewizy. Londyn 11.56 i jedna czwarta, Berlin 565 za 1 miliard mn. Paryż 15.00, Szwajcaria 45.40, Wiedeń 0.00 35 i trzy czwarte, Kopenhaga 44.90, Sztokholm 67.46, Chrystiania 40.25, Nowy Jork 254 i trzy ósme, Bruksela 13.70, Madryt 34.35, Włochy 11.40, Praga 755—760, Helsingfors 67 do 687 i pół.

Giełdy towarowe

Nowy Jork, 3 października. Giełda metalowa, srebro zagraniczne 64 i jedna ósma, miedź elektrolitowa 13 i jedna ósma, do 13 i jedna czwarta, cyna 42.00, ołów 6.30, żelazo 23.25, blacha 5.62.

Giełda produktów: Nafta w beczkach 15.40, nafta w tankach 5.50, nafta stand white 12.50, nafta credit balance 2.75, terpentyna 100, erpentyna savanna 92 i pół.

Giełda produktów spożywczych: Kawa loko 10 i trzy czwarte na październik 8.56, na grudzień 8.06, na styczeń 7.85, na marzec 7.05, na maj 7.60, smalec 13.45, cukier centryfugowy 7.78.

Giełda zbożowa: pszenica czerwona zimowa loko 122, pszenica twarda zimowa loko 124 i jedna czwarta, kukurudza loko 110, mąka spring wheat clear 525—575, fracht zbożowy na kontynent 11 centów, fracht zbożowy do Anglii 2 szylingi.

Londyn, 3 października. Giełda metalowa: miedź gotówką 61 i pół, miedź za 3 miesiące 62, miedź elektrolitowa 55 i 3 czwarte, do 55 i 1 czwarta, best select 64 i pół do 66, miedź strongheats 94; cyna za gotówkę 201, cyna za 3 miesiące 200 i 1 ósma; ołów przy okazaniu 26 i 3 ósme, ołów późniejszy 25 i 3 czwarte; cynk przy okazaniu 32 i 1 ósma, cynk późniejszy 32 i 1 ósma; aluminium krajowe 115, aluminium zagraniczne 120; antymon 34 i pół do 35; blacha biała 23/1 i pół; rtęć 9 i 1 czwarta do 9 i pół; nikiel 135, nikiel na dostawę 135; wolfram 12.50; platyna 500; srebro 31 i 15 szesnastych, srebro na dostawę 31 i 3 ósme; złoto 90/7.

Chicago, 3 października. Giełda zbożowa: pszenica na grudzień 109 i 1 czwarta, pszenica na maj 112 i 5 ósmych; kukurudza na grudzień 76 i 1 czwarta; kukurudza na maj 75 i 1 ósma; owies na grudzień 43 i 7 ósmych, owies na maj 45 i 7 ósmych; żyto na grudzień 71 i pół, żyto na maj 75 i 3 ósme.

ZLECENIA GIEŁDOWE KRAJOWE I ZAGRANICZNE WYKONUJE NAJKORZYSTNIEJ

BANK TOWAROWY S. A.

W WARSZAWIE

ODDZIAŁ W KRAKOWIE, UL. PODWALE 7.
TELEFON DYREKCJI NR. 4291 — TELEFON KANTORU NR. 1504.

GIEŁDA WARSZAWSKA

A K C J E	Transakcje w tysiącach marek	A K C J E	Transakcje w tysiącach marek
Bank Dysk. Warszawski	1800	Starachowice 1—4 em.	1100—1300—1175
„Handl. „	800—850—815	„Trzebinia“	230
„dla Han. i Prz. 1—7	400—415—405	Ursus 1 em.	260—230
„Kredytowy	80—90	Ursus 2 em.	
„Małopolski w Krak.	180	Pocisk	215—220—215
„Przemysłowy w Warsz.	150—170—150	Parowóz	180—210—200
„Pola. Handl. w Pozn.		L. Zieleniewski	3500—3800
„przem. we Lw.		Zawiercie	95000—105000
„Tow. społ. w Warsz.		Żyrardów	85000—120000—110000
„Zachodni	930—1030	Ł. J. Borkowski	245—270—255
„Ziems. Kred. we Lw.		Hurt	
„Zjed. Ziem. Pol. w W.	210—250—240	B-cia Jabłkowscy	60—75—70
„Zw. Sp. Zar. w Pozn.	550	War. Tow. Transp. i Żegl. .	35—40—39
„Związków Ziem.	80	Polbal	
Kijewski i Scholtze	500—680	Spieß i Syn	430—540—510
Fr. Puls		Zachod. Tow.	
Wildt i Sp.	250—240—270	Cmielów	550—450—430
Cukrownia Chodorów	1360—1750	Elektryczność	1800—2200—2000
„Czersk I—III	525—570—700	Pol. Tow. Elektryczne	215—285—280
„Częstocice	8000—11000—9500	Belpol	35
„Gosławice	750—950—875	Haberbusch i Schiele	1900—2750—2500
„Michałow		Tow. oczyszcz. spirytusu . . .	1000—1300—1050
Warsz. Tow. F. Cukru	2300—3300—3000	Tepege	900
Firley	175—200—190	Polska Nafta	145—160—140
Łazy	110—80—92.5	Bracia Nobel	440—580—520
Drzewny przemysł	95—97.5—95	Lenartowicz i Br. Ryl	
Warsz. T. Kop. Węgla	100 szt. 2300 2700—2500	Pustelnik	260—250
H. Cegielski w Poznaniu	230—290—270	Siła i Światło	250—400—330
Lilpop, Rau i S-ka	275—305—270—290—325	Fabryka pap. „Klucze“	
Modrzejowskie zakł.	2500—3000—2700	Eksp. Soli Potasowych	2000—2260
Norblin, Br. Buch i W.	500—550—515—600 650	Cerata	75—70
Ostrowieckie zakł.	3300—4000—3800	Skóry i Garbniki	195—210—155
		Kabel	
		Przemysł Naftowy	500—515
		Strem	
Orthwein i Karasiński	170—150—160	Unia	230—210
Rohn, Zieliński i Ska	260—310—280—IV 250	Marynin	
K. Rudzki i Ska 1—4	1050—1300—1275	Warsz. Syndykat Rolniczy . .	
Fitzner i Gamper			

TELEGRAMY

Hittler chce zamienić Zagłębie Ruhry w kupe gruzów

Londyn, 4 października. W rozmowie z reprezentantem „Daily Mail” oświadczył Hittler, że kwestja, czy Bawaria zostanie monarchją, czy nie, jest na razie nieaktualną. Główną przyczyną wzburzenia w Bawarii jest zaniechanie biernego oporu w zagłębiu Ruhry. Rząd berliński — oświadczył wkońcu Hittler — powinien być wydać zarządzenie

zniszczenia i wysadzenia w powietrze wszystkich kopalni i fabryk na okupowanych obszarach. W ten sposób Niemcy zadająby śmiertelny cios Poincaremu. Podobnie jak potęga Napoleona runęła u wrót płonącej Moskwy — Poicare poniósłby klęskę ostateczną na gruzach Zagłębia Ruhry.

Z Seimu śląskiego

Katowice, 4 października. Na wczorajszym plenarnym posiedzeniu sejmu śląskiego, pierwszym po ferjach, przyjęto w pierwszym czytaniu z różnemi poprawkami ustawę w sprawie zmiany ordynacji miejskiej i ordynacji gmin wiejskich. Następnie odesłano do odnośnych komisji szereg wniosków. Ożywioną dyskusję wywołał wniosek nagły klubu niemieckiego w sprawie szkół mniejszościowych. Wniosek żąda, aby wobec unieważnienia wniosków rodzicielskich o utworzenie wyższych szkół mniejszościowych, przywrócono w szkolnictwie średnim na Górnym Śląsku stan zeszłoroczny. — W sprawie wniosku przemawiali posłowie: Szczepanik i Ulitz z koła niemieckiego. W odpowiedzi zabrał głos ks. Brzuska, powołując się przy tem na paragraf 14 aneksu do konwencji genewskiej, według którego szkoły mniejszościowe średnie i wyższe winny być tworzone na zasadzie wzajemności. W głosowaniu wniosek niemiecki przeszedł głosami Niemców i socjalistów.

Nowiny w kilku wierszach

Moskwa, 4 października. Rada komisarzy ludowych wnosi na plenum WCIKA sprawę ratyfikacji umowy kolejowej rosyjsko-estońskiej.

Gdańsk, 4 października. Wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku, Macdonell, powrócił do Gdańska.

Berlin, 4 października. Jak donoszą dzienniki z Monachium, bawarska partja ludowa na wczorajszym posiedzeniu wyraziła zaufanie generalnemu komisarzowi Kahrowi.

Moskwa, 4 października. Delegacja włoska wręczyła komisarzowi ludowemu do spraw zagranicznych zaproszenie na międzynarodową wystawę sztuki w Wenecji.

KRONIKA

STRAJK W POWSZECHNYM BANKU ZWIĄZKOWYM IRWA DALEJ. Ze Związku Zawodowego Pracowników Bankowych i Ubezpieczeniowych Rzeczypospolitej, Polskiej donoszą nam, że postulaty pracowników tejże instytucji przedłożone Dyrekcji Centralnej we Lwowie zostały odrzucone, na skutek czego strajk, który wybuchł w dniu 26 września b. r. we wszystkich filjach i oddziałach tegoż banku. Postulaty przedłożone Dyrekcji są następujące: 1) Podwyższenie wypłaconych pracownikom w dniu 1 września b. r. poborów miesięcznych o 72% według wzrostu drożyzny wykazanego przez urząd statystyczny za sierpień 1923 z waluta 1/IX. b. r. i bezwzględne wypłacenie tej podwyżki. — 2) Przeprowadzenie regulacji dalszych poborów miesięcznych każdego pierwszego dnia w miesiącu automatycznie według wskaźnika głównego urzędu statystycznego w Warszawie. 3) Wypłacenie 60% ekwiwalentu z powodu nieuwzględnienia podwyżki w odpowiednim czasie i poniesienia wskutek dewaluacji marki polskiej szkody przez zespół urzędniczy. 4) Wynagrodzenie godzin nadobowiazkowych przynajmniej w stosunku 150% do wynagrodzenia godzin obowiązkowych.

Wszelkie pertraktacje z Dyrekcją rozbiły się przed wybuchem strajku głównie z tej przyczyny, że Dyrekcja na przysiężność nie chciała się stosować do wykazów drożyzny głównego urzędu statystycznego, pragnąc sobie i nadal zapewnić samowolne regulowanie poborów.

ODZNACZENIE. Dr Antonio Menotti-Corvi, radca handlowy poselstwa włoskiego w Warszawie, otrzymał krzyż komandorski Polonia Restituta.

NA RZECZ OFIAR KATASTROFY NA KOPALNI „REDEK”. Na onegdajszym posiedzeniu klub poselski P. S. L. „Wyzwolenia” postanowił wyasygnować 10 milionów mkp. na rzecz ofiar katastrofy w kopalni „Redek”.

DROGOWY KURS INŻYNIERSKI. Jaki miał się odbyć w Politechnice lwowskiej w czasie od 8 do 12 października b. r. zostaje odroczone bez oznaczenia terminu, z powodu choroby kilku prelegentów.

CENZURA URZĘDNIKÓW. W związku z rozporządzeniem Rady ministrów o komisjach kwalifikacyjnych

urzędniczych państwowych, wydał minister spraw wewnętrznych rozporządzenie, ażeby przy ustalaniu ogólnej oceny kwalifikacji, przestrzegano ściśle zasady o niej rozstrzygającej, celem uniknięcia nierównomiernego traktowania urzędników. „Stopień dostateczny” ma opiewać wtedy, jeżeli urzędnik czyni zadość wymogom służby w najniższej mierze, jeżeli przekracza najniższą miarę. Jeżeli wybitnie przeciętną miarę przekracza i przyczynia się do podniesienia i udoskonalenia administracji państwowej — ocenę „nieźle” powinna „znakomicie”. Jeżeli urzędnik nie odpowiada wymaganiom najniższej miary, niezbędnej do prawidłowego wykonywania służby — ocena brzmi „nieodpowiednio”.

STRAJK W TEATRACH WARSZAWSKICH. Strajk w teatrach: Polskim, Małym i Komedji trwa w dalszym ciągu. Pertraktacje prowadzone w dniu wczorajszym nie dały żadnego rezultatu. Aktorzy zgodzili się już na propozycje dyr. Szyfinana, lecz żądają zapłaty za strajk.

OTWARCIE KURSU RADIOTELEGRAFJI W WARSZAWIE. Dnia 1 października w obecności ministra oświaty dra Głabińskiego, odbył się w Warszawie w gmachu państwowej szkoły budowy maszyn akt otwarcia kursu radiotelegraficznego. Po przemówieniu powitalnym dyrektora szkoły, inż. Zakrzewskiego, zabrał głos p. minister Głabiński i przedstawił konieczność sprostania w wielkich dziedzinach życia wzorem przysparzanym przez zachód Europy. Minister zaznaczył, że w rozwoju radiotelegrafji winniśmy wdrożyć jaknajenergiczniejszą akcję, bo jest to jedna z tych dziedzin, które odgrywają bardzo doniosłą rolę w rozwoju cywilizacji. Podkreśliwszy z uznaniem dotychczasową działalność czynników wojskowych w rozwoju radiotelegrafji i wskazawszy na wybudowanie wielkiej centrali radiotelegraficznej przez ministerstwo poczt, mowca stwierdził, że ministerstwo oświaty ujmując sprawę szkolnictwa w tej dziedzinie w swe ręce, pragnie wskazać na doniosłość tej sprawy dla Polski i przygotować potrzebne zastępy odpowiednich i fachowych pracowników. Na kurs ogólny i zawodowy zapisało się około 100 osób.

WŁAMANIA. Do sklepu Kazimierza Bartoszewskiego przy ul. Florjańskiej włamano się w nocy z 2 na 3 bm. i skradziono około 10 kg. masła i kurtkę z materji ciemnozielonej, podbitą czarnymi barankami łącznej wartości 40 milionów mkp.

Z niezamkniętego składu futer Tadeusza Kubicy Rynek gł. 1. 29, skradł niewyśledzony sprawca w niewiadomy sposób żakiet perski wart. 60 milionów marek.

Jerzemu Szalitowi, zam. przy pl. Groble 1. 12, skradziono ze zamkniętego przedpokoju zarzutkę z popielatej materji z czarnymi, dużymi guzikami rogowymi, wartości 10 milionów mkp.

Antonjemu Bakałowiczowi skradziono z auta, które chwilowo pozostawił na drodze we wsi Woli Justowskiej bez dozoru, koc pluszowy z wierzchu koloru czarnego, a pod spodem żółtego, wartości 6 milionów mkp.

TAJEMNICZA TRANZAKCJA. Dnia 28 września b. r. o godz. 7.30 zauważył Szczepan Putyra, że na plac nad Wisłą przy ul. Powiśle, gdzie składają piasek, zjechał żołnierz z wozem, zaprzężonym w parę koni, który zrzucił z wozu na piasek 1 lagier żelazny, 2 koła trybowe żelazne i pręt od rusztów z dużego pieca, poczem odjechał. Putyra zaciekawiony tem, przyglądał się z daleka, co dalej stanie się z tem żelazem. Po chwili przyszedł nieznanemu mrealita z wyrobniem, który miał wózek ręczny i który usiłował owe przedmioty zabrać. Wtedy Putyra przyszedł do owego żyda i zabronił mu zabierać te przedmioty, żyd jednak usiłował wręczyć Putyrze 100.000 mkp., aby aby mu nie przeszkadzał. Gdy jednak Putyra na to się nie zgodził i poszedł po posterunkowego, ów żyd wraz z chłopem zbiegł, pozostawiając żelazo na miejscu. Żelazo to znajduje się w przechowaniu w II komisariacie P. P. na Zwierzynie.

WYKRYCIE MILJARDOWEJ KONTRABANDY TYTONIOWEJ. Z Warszawy donoszą: W domu nr. 47 przy ul. Nowy Świat w lokalu zajmowanym przez Benedykta Wolskiego, mieścił się potajemny skład tytoniu. Znalaziono podczas rewizji olbrzymie zapasy tytoniu najprzedniejszych gatunków. Wielopudowa ilość tytoniu umieszczona w dwu wielkich kufrach zabrana przez policję, stanowiła transport świeżo przemycony z Gdańska. Odkrycie unniejsza straty skarbu w dziedzinie potajemnej fabrykacji na kilka miliardów mk.

„BAGATELA” Dziś (czwartek) po raz 7 grana będzie znakomita sztuka K. Merc p. t. „Obłęd”, która

podbiła publiczność siłą ujęcia swego niezwykle śmiałego tematu, pp. Grabowska, Stębowska, Hellen, Sosnowski (reżyser), Frenkiel i Meline są gorąco oklaskiwani za artystyczną kreację głównych postaci. „Obłęd” grany będzie codziennie do niedzieli dnia 7 bm. włącznie.

„PROCES ROZWODOWY” I „NIEPRZYJACIÓŁKA” W „BAGATELI”. Dyrekcja, chcąc dać możność widzenia wszystkich znakomych sztuk, daje dwa popołudniowe przedstawienia po znizonych cenach, w sobotę po raz ostatni ukaże się świetna komedia Sidney'a Garricka p. t. „Proces rozwodowy pani B.” z pp. Modzelewską, Hellen, Nowakowskim (reżyser). Noskowskim w głównych rolach. W niedzielę 7 bm. po raz ostatni grana będzie „Nieprzyjaciółka” p. Nicodemiego z pp. Kozłowską, Sznage, Andruszewską, Hańską, Horecką, Brzeskim, Kwiatkowskim i Zbuc-kim w głównych rolach.

„WIEK I WACEK” W „BAGATELI”. W próbach pod kierunkiem reżysera p. Noskowskiego docipiana, pełna słonecznego humoru komedia Przybylskiego p. t. „Wiek i Wacek”. Premiera w przyszłym tygodniu.

WIECZÓR WIECZOROWSKI Z I. FRIEDMANEM odbędzie się dziś, tj. we czwartek 4 bm. o godz. 8 wieczór w Starym Teatrze.

ŚLYNNY KWARTET SZWAJCARSKI wystąpi w w Krakowie tylko jeden raz, a to w niedzielę 7 bm.

OPERA I OPRETKA. Dziś we czwartek 4 bm. i dni następnych operetka S. Straussa pt. „Ostatni Walc”, świetnie wyreżyserowana przez L. Sempolińskiego, pod dzielną batutą L. Szczepańskiego, z współudziałem najlepszych sił naszego zespołu z p. Szymulską, Zimajer, Kozłową, Ostrowskim, Krasieńskim, Sempolińskim, Ostrowskim i niejrównaną parą baletową Cesarskim i Nadiędzina. Dzięki mistrzowej pracy całego zespołu z reżyserem, kapelmistrzem i baletmistrzem na czele i ofiarności dyrekcji, udało się pierwszą premierę operetkową bieżącego sezonu postawić na niebywale wysokim poziomie we wspaniałej oprawie dekoracyjnej projektu braci Pronaszków. Wszystkie te czynniki zapewniają jej długotrwałe powodzenie.

KALENDARZYK GIEŁDOWY

NOWE EMISJE.

Z przeznaczonych uchwałą walnego zgromadzenia na sprzedaż na zagranicę 100.000 sztuk akcji V-ej emisji akcji Tow. akc. Lenartowicz, Rylscy i Sp. 75.000 zakupił p. Maurycy Zamoyski. W imieniu p. M. Zamoyskiego układ podpisał generalny plenipotent p. Br. Fudakowski. Zapewne pozostałe 25.000 sztuk akcji nabyte konsorcjum wiedeńskie które pierwotnie o te akcje zabiegało.

„Polonia” wydaje na każdą akcję I-ej emisji, dwie cje II-ej i dwie III-ej emisji po mkp. 1.100, do dnia 15 listopada, w biurze zarządu — Fredry 10.

Z RYNKOW TOWAROWYCH

Oprócz towarów świeżo wymienionych na tem miejscu, w tymże okresie czasu, różnica cen niektórych towarów przedstawia się jak następuje:

Tytoni najtańszy — za kilo — 660 tys. mż (poprzednio 540 tys.). Papierosy najtańsze — za sztukę — 600 (500). Gilzy do papierosów — za tysiąc sztuk — 70 do 80 tys. (50 do 58 tys.). Bibułka I gat. — za sto książeczek — 175 tys. (125 tys.), II g. — 135 tys. (115 tys.), za ryżę — 75 tys. (57.500).

Papier pakowy — za kilo — 17.500 (12.500). Torby papierowe — 27.500 (20 tys.).

Gwoździe — za pud — 500 tys. (400 tys.). Waga stołowa — 1.686 tys. (1.156.500), dziesiętna — 2.466 tys. (1.653 tys.). Ciężarki do 20 g. — za komplet — 300 tys. (220 tys.), do 20 k. — 1.148 tys. (868 tys.).

Szko do lamp „5” — 4.400 (3.800), „8” — 5.500 (3.690), „11” — 6.300 (4.100), zatap. „5” — 7.050 (4.400), „8” — 8.700 (5.500), „11” — 11.600 (6.900).

Tendencja na ogół jest mocna. O kredyt towarowy trudno. Narzekania na brak gotówki nie ustają.

W handlu skórami ceny idą równolegle z dolarem. Transakcyj mało się dokonywa.

W dziale norymberszczyzny fabrykanci żądają często wyższej ceny, niż wypada podług kalkulacji waluty i robocizny. To też obroty są bardzo słabe.

Natomiast w handlu obuwiem kalkulacja nie sięga tak wysoko, ale obroty są nieduże.

W handlu wyrobami tytoniowemi były duże obroty przez 1 października. Ceny w hurcie są niższe o kilka proc. od cennika.

WYROBY WALCOWANE. Związek ustalił, począwszy od dnia 30 września r. b. aż do odwołania następujące ceny zasadnicze na wyroby walcowane: Żelazo handlowe 18.000 mk. (przy zamówieniach od 60 tonn, przy zamówieniach mniejszych cena wyższa o 2 proc.). Bednarka zimno-walcowana 34.500. Bednarka gorąco-walcowana 20.900, Drut 22.500. Blachy 24.800. Żelazo uniwersalne 21.700.

Wszystkie ceny za 1 kg loco huta wysyłająca przy zamówieniach pełnowagonowych.

Do powyższych cen zasadniczych doliczane są dopłaty, obowiązujące w dniu wysyłki.

Ceny podane w okólniku z dnia 13 września, nie obowiązują od dd. 30-go września.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

ZE ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW komunikują nam: Dnia 12 października br. odbędzie się w lokalu Związku przemysłowców w Krakowie posiedzenie przemysłu okręgu chrzanowsko-trzebińskiego, celem zajęcia stanowiska wobec szeregu aktualnych zagadnień, oraz omówienia sprawy podatku majątkowego.

UTWORZENIE SEKCJI METALURGICZNEJ W ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW. Onegdaj odbyło się w Związku przemysłowców konstituujące zebranie przemysłu metalurgicznego całej zachodniej Małopolski, na którym uchwalono utworzenie sekcji metalurgicznej, a temsamem sfuzjonowanie koła przemysłowców metalurgicznych ze związkiem przemysłowców. Do wydziału sekcji weszli pp.: dyr. Dyduch z firmy „Zieleniewski“ S. Akc., dyr. Bryjak z firmy „Kucharski“, dyr. Klimosz z firmy „Odlew“, p. inż. Wójcicki z firmy Rodakowski i p. Sulikowski, właśc. fabryki wyrobów metalowych. Na czele wydziału stanął dyr. Miciński z firmy „Automotor“.

Z PRZEMYSŁU CERAMICZNEGO. W przemyśle ceramicznym okręgu krakowskiego obowiązują obecnie następujące ceny produktów: Cegła 4.200.000, cegła pusta 6.300.000, dachówka 8.500.000, gąsior 20.000 od sztuki. Dzisiaj — jak nas informują ze Związku przemysłowców w Krakowie — odbędą się pertraktacje z robotnikami w sprawie podwyżki płac.

ZMIANA W TOW. „POLSKA NAFTA“. P. Stanisław Wypych, dyrektor Centrali Handlowej Tow. „Polska Nafta“, zrzekł się zajmowanego stanowiska, przez co przestał korzystać z udzielonych mu przez Tow. pełnomocnictw.

PODZIAŁ LWOWSKIEJ IZBY SKARBOWEJ. — Lwowska Izba skarbową, wspólna dotąd dla wszystkich trzech województw Wschodniej Małopolski, zostanie z dniem 1 stycznia 1924 r. rozdzielona na trzy izby: lwowską, stanisławowską i tarnopolską.

NOWE BANKNOTY W POLSCE. Znaczące rozmiały emisji banknotów w tygodniach ostatnich sprawiają, że wybite potrzebnej ilości banknotów przedstawia z technicznego punktu widzenia poważne trudności. Zakłady graficzne z ledwością wydołały przygotować dostateczne ich zasoby na wyplaty dla pracowników państwowych etc. na 1 bm., przy czem pracowano na trzy zmiany.

Względy powyższe skłaniają do jaknajszybszego puszczenia w obieg banknotów, opiewających na wyższe sumy, aniżeli 250 tysięcy. Prace przygotowawcze w tym kierunku są już w toku i w najbliższym czasie wypuszczone być mają 500-tysięczki, jak również banknoty jednomilijonowe. Zaznaczyć jeszcze trzeba, że i ze względów ekonomicznych wydaje się to pożądanem, albowiem druk mniejszych banknotów jest tak kosztowny, iż emisja ich się prosto nie opłaca. Tak np. koszt wyprodukowania jednego banknotu 10-tysięcznego wynoszą przeszło 8 tys. mk. Z tego właśnie powodu emisja mniejszych edcinków ma być zredukowana do minimalnych rozmiarów.

Z punktu widzenia publiczności puszczenie w obieg banknotów na większe kwoty opiewających jest bardzo pożądaną innowacją, należy bowiem sobie uprzytomnić, że siła nabywcza największego banknotu obecnego — 250-tysięcznego równa się sile nabywczej 5 marek złotych.

PODROŻENIE WĘGLA. Wobec podwyżki płacy górnikom, węgiel śląski podrożeje przypuszczalnie, łącznie z podniesioną taryfą kolejową, od 29 do 25 proc. t. j. o 400.000 mk. na tonie. W tym wypadku tona węgla śląskiego kalkulowałaby się w Warszawie około 2.800.000 mk. Węgiel dąbrowiecki podrożeje również z tych samych powodów o 20 mniej więcej procent. Tona węgla dąbrowieckiego kosztowałaby tedy około 2.500.000 m. Ceny węgla będą w tych dniach ostatecznie ustalone.

OBROT BEZGOTÓWKOWY NA KOLEJACH. Z dn. 15 stycznia 1924 r. wejdzie w życie na kolejach państwowych rozporządzenie, zapowiadające obrót bezgotówkowy na kolejach przy opłaceniu należności transportowych.

WARUNEK UDZIELANIA KONCESJI LINJI OKRĘTOWEJ. W sferach rządowych została powzięta uchwała wydawania koncesyj tylko tym przedsiębiorstwom okrętowym, które poddażą się klauzuli, że przy przewożeniu transportów emigrantów z Polski uwzględnić będą Gdańsk. W ten sposób emigranci polscy będą zabezpieczeni w czasie podróży przed szykanami kolejowych władz niemieckich lub czesko-słowackich.

RATYFIKACJA KONWENCJI POLSKO-JUGOSŁOWIAŃSKIEJ. Parlament jugosłowiański ratyfikował jednogłośnie konwencję handlową polsko-jugosłowiańską. Minister Ninczicz wygłosił przemówienie, wyrażając zadowolenie z powodu zacieśnienia się węzłów między obu krajami.

RZĄD POLSKI OTRZYMAŁ ZŁOTO Z WIEDNIA. Na mocy uchwały likwidatorów byłego banku austriacko-węgierskiego w Wiedniu, rząd polski otrzymał dalszą ratę swego udziału w złocie byłego banku austriacko-węgierskiego. Rata wynosi 500 tysięcy austriacko-węgierskich koron złotych, która to suma odpowiada obecnie kwocie 36 i pół miliardów marek polskich.

WŁOSI POSZUKUJĄ POLSKICH TERENÓW WĘGLOWYCH. W ostatnich czasach Włosi wykazują znaczne zainteresowanie się polskimi terenami węglowymi. Do min. przemysłu i handlu zostały zgłoszone przez pewne dwa bardzo poważne konsorcja finansowe włoskie, w skład których wchodzi także i polskie kapitały, z propozycją nabycia od rządu polskiego znacznych terenów węglowych na G. Śląsku. W jednym nawet wypadku rokowania doprowadziły do oznaczenia terminu zarezerwowania określonych terenów do dnia 1 października. Również pertraktacje z drugim konsorcjum zostały podjęte.

KONTYNGENT SKÓREK KRÓLICZYCH NA EKSPORT. Na ostatnim posiedzeniu kolegium eksportowego głównego urzędu wwozu i wywozu ustalony został kontyngent na eksport skórek króliczych i zajętych w ilości 100 ton w bieżącym sezonie. Opłaty za wywóz tego artykułu oznaczone zostały w dolarach — 44 dolary za 100 kg skórek. Eksport ten został zagwarantowany specjalną klauzulą, zobowiązującą eksporterów do wpłacania całej należności za eksport do kasy państwowej, która zwracać będzie ekwiwalent w markach polskich według kursu dnia.

PRODUKCJA PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO. Produkcja przemysłu włókienniczego w Polsce wynosi w przybliżeniu: przemysł bawełniany uruchomił 147 proc. przedzielną w stosunku do ilości przedwojennej, wyrabiając obecnie około 78.740 ton tkaniny; przemysł wełniany uruchomił 85 proc. wrzecion zgrzebnych, oraz 63,6 proc. wrzecion czasankowych w stosunku do ich ilości przedwojennej, wyrabiając około 27.300 ton tkaniny.

KONWENCJA MIĘDZYNARODOWA W SPRAWIE ARBITRAŻU HANDLOWEGO. Z Genewy donoszą: Delegat francuski do Ligi narodów, Hanotaux, podpisał konwencję międzynarodową w sprawie arbitrażu handlowego.

NOWY UKŁAD HANDLOWY AUSTRII Z WĘGRAMI. Wedle doniesień pism wiedeńskich rozpoczyna się w połowie października między rządem austriackim a węgierskim rokowania w sprawie zawarcia nowego traktatu handlowego, w sprawie wymiany towarów. Rząd węgierski chce przede wszystkim zabezpieczyć sobie możliwość wywozu produktów rolniczych, podczas gdy Austria pragnie w większej mierze zaopatrzyć rynki węgierskie w produkty przemysłowe.

P. SOKOLNIKOW O SYTUACJI FINANSOWEJ NIEMIEC. Komisarz finansowy Sokolnikow, po pobycie w Niemczech umieszcza w „Ekonomicznej Żyzni“ artykuł, poświęcony sytuacji finansowej w Niemczech, w którym uzasadnia, że reformy finansowe, zapoczątkowane przez rząd Stresemanna, z góry są skazane na niepowodzenie. Sokolnikow pisze, że do niedawna uważano, iż rozmiar inflacji w Rosji przekroczył granice, notowane kiedykolwiek w historii.

Teraz okazuje się, że niemiecka katastrofa walutowa wywołała gigantyczną inflację, przekraczającą inflację Rosji. W Niemczech panuje kompletny chaos walutowy. Obok pieniędzy, emitowanych przez bank państwa, krąży w obiegu pieniądze, emitowane przez banki prowincjonalne, miasta, a nawet gminy. Równocześnie mnożą się objawy reprodukcji marki niemieckiej. Nietylko burżuazja, ale nawet chłopci lokują swe oszczędności w obcych walutach. Szereg hurtowych firm niemieckich ogłosił odmowę przyjmowania marek niemieckich w rozrachunkach. Hilferding pragnie wycofać waluty obce z obiegu i stworzyć fundusz walutowy dla banku państwa.

Nikt w Niemczech nie ludzi się nadzieją, że odebranie walut obcych fabrykantom jest iluzją. Stworzenie instytucji dyktatora walutowego również mija się z celem. Być może, że dyktator ten zdoła wycofać z obiegu pewną niewielką ilość walut obcych, jednakże te natychmiast wchłonięte zostaną przez bierny bilans handlowy. Podczas pierwszych deklaracji Stresemanna panowała nadzieja sanacji stosunków finansowych, obecnie sceptycyzm i pesymizm istnieje wszechwładnie w tej dziedzinie.

ROZMAITOŚCI

WALKA O HAREMY W TURCJI. W odradzającej się i zwycięskiej Turcji wrocie zacięta walka o zasadniczą tezę Koranu, t. j. o wielożeństwo.

Jak wiadomo rząd angielski, na którego czele stoi światły: maż stanu Kemal Mustafa przeprowadził pod wpływem swej po europejsku wykształconej żony uchwałę, znoszącą haremy i wprowadzającą jednożeństwo. Dotychczasowe haremy miały istnieć aż do wymarcia, młodemu jednak turkowi nie wolno było zakładać „podobizny raju Mahometa“, ale rząd nakładał na niego obowiązek zawierania ślubów z jedną tylko kobietą, która na sposób europejski otrzymywała pełne prawa żony. Łatwiej jednak wydać uchwałę niż zastosować ją w życiu.

Przeciw „niemahometańskiemu pogładowi na sprawę małżeństwa“ powstała poważna opozycja, która skupiła

duchowieństwo, arystokrację i tak zwaną „starą gwardję“, złożoną nietylko ze starszków, ale przede wszystkim z: zwolenników dawnej obyczajności tureckiej. Na czele tej opozycji stanął prof. Salib Hodża, który z całą energią rozpoczął zwalczanie małżeńską innowację. Salib Hodża wygłosił w Angorze na posiedzeniu Zgromadzenia narodowego plomienną mowę w obronie haremów. Mowa ta, podobno klasyczna pod względem retorycznym zasługuje ze wszech miar na powtórzenie. Podamy ją w następnym numerze.

TELEPATJA CZY PRZECUCIE? Pisma angielskie przytaczają ciekawy wypadek telepatji. Żona oficera okrętu handlowego „Serge“ miała pewnej nocy przykry sen. widziała, że okręt, którym płynął jej maż, rozbił się wskutek zdarzenia z innym statkiem, ale załoga ocalała. Zaniepokojona, udała się do zarządu towarzystwa okrętowego i opowiedziała swoją wizję; ale pocieszono ją, że to „tylko sen“.

W kilka godzin po wizycie tej damy, Towarzystwo otrzymało radiotelegram, opisujący rozbięcie okrętu „Serge“, zupełnie tak, jak je widziała we śnie żona oficera.

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7^{1/2})

Czwartek: „Złoty wiek rycerstwa“.

Piątek: „Złoty wiek rycerstwa“.

Sobota popoł.: „Tragedja dzieci“, wieczór: „Grochowy wieniec“.

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)

Czwartek: „Obłęd“.

Piątek: „Obłęd“.

Sobota popoł.: „Proces rozwodowy Pani B.“ (ceny znijzone). — wieczór: „Obłęd“.

OPERA I OPERETKA (początek o g. 7^{1/2})

Czwartek: „Ostatni walc“.

Piątek: „Ostatni walc“.

Sobota: „Ostatni walc“.

STARY TEATR (początek o godzinie 8-mej)

We czwartek 4 bm.: Wieczór Chopina z J. Friedmanem.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

250 | Taniej
0 | niż
w śródmieściu

95

wykonuję wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wchodzące tak męskiego jak i damskiego, z własnych materiałów lub dostarczonych; polecam również gotową konfekcję męską w dużym wyborze po cenach przystępnych

Józef Gajda

Kraków-Dębni, Rynek 9, (sklep).

Każdego

bezwzględnie wyuczę buchalterji i bilansowania listownie.

Zgłoszenia: 17 3—3

Kursa handlowe Zimowskiego

Kraków, ul. Tenczyńska 2. Żądać prospektów.

Wyroby skórkowe. Lustra. Karty do gry. Szachy, szachownice. Domina. — Wykonuje: bilety wizytowe, zawiadomienia ślubne i wszelkie druki. — Poleca: Skład papieru i galanterji

MICHAŁ SŁOMIANY,

KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA 24. 86 4-4

Potrzeba chłopców i kobiet

do roznoszenia gazet. Zgłaszać się w Admin. „Kurjera Wieczornego“, Dunajewskiego 5.